

W 1932 r. z jej inicjatywy został uruchomiony **Instytut Radowy w Warszawie** (obecnie Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie). Zmarła **4 lipca 1934 r.** na białaczkę, będącą prawdopodobnie efektem przyjmowania wysokich dawek promieniowania w trakcie badań. W 1995 r. szczątki Marii i Pierre'a Curie przeniesiono do **paryskiego Panteonu**. Starsza córka **Irène Joliot-Curie** została w 1935 r. laureatką Nagrody Nobla w dziedzinie chemii za odkrycie sztucznej promieniotwórczości.

*Maria Skłodowska-Curie
z córkami Ève i Irène (1908)*

Dorobek naukowy, wyróżnienia i nagrody

Specjalizowała się w fizyce i chemii, była współtwórczynią nauk o promieniotwórczości. Wraz z mężem Pierre'em Curie dokonała w **1898 r.** odkrycia dwóch pierwiastków radioaktywnych – **polonu** i **radu**. W **1903 r.** w uznaniu badań nad zjawiskiem promieniotwórczości została wraz z mężem uhonorowana **Nagrodą Nobla w dziedzinie fizyki**. Po śmierci męża kontynuowała prace nad radem: otrzymała ten pierwiastek w stanie metalicznym, podała definicję międzynarodowego wzorca radu. W **1911 r.** otrzymała **Nagrodę Nobla w dziedzinie chemii** za wyodrębnienie czystego radu i uzyskanie tego pierwiastka w postaci kryształicznej. W Instytucie Radowym w Paryżu kontynuowała badania nad promieniotwórczością i radioizotopami. Była trzykrotną laureatką Akademii Nauk w Paryżu, otrzymała **doktoraty honoris causa** uniwersytetów w Krakowie, Poznaniu, Edynburgu, Genewie, Manchesterze, a także Politechniki Lwowskiej i Politechniki Warszawskiej. Była ponadto członkiem Akademii Nauk w Petersburgu, Bolonii, Pradze oraz Akademii Umiejętności w Krakowie. Została uhonorowana najwyższym francuskim odznaczeniem państwowym – orderem **Legii Honorowej**.

Maria Skłodowska-Curie 1867–1934

7 listopada 2017 r.
**150. rocznica urodzin
wielkiej polskiej noblistki**

Maria Skłodowska-Curie **WIELKA POLKA, WYBITNY NAUKOWIEC**

- fizyczka, chemiczka i matematyczka
- laureatka Nagrody Nobla z fizyki i chemii
- pierwsza kobieta uhonorowana Nagrodą Nobla
- jedyna kobieta wyróżniona tą nagrodą dwukrotnie
- jedyny uczoney, który otrzymał tę nagrodę w dwóch dyscyplinach naukowych

Życiorys

Urodzona **7 listopada 1867 r.** w Warszawie, w głęboko patriotycznej rodzinie nauczycielskiej. Była najmłodszą spośród piątki rodzeństwa. Siostra Zofia zmarła w wieku piętnastu lat na tyfus, brat Stanisław był lekarzem i prezesem Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego, siostra Bronisława – lekarką i działaczką społeczną, siostra Helena – nauczycielką i działaczką oświatową.

Miejsce urodzin noblistki – kamienica przy ul. Freta w Warszawie (widok współczesny)

W wieku 17 lat ukończyła z wyróżnieniem Żeńskie Gimnazjum Rządowe, następnie udzielała korepetycji z matematyki, fizyki oraz języka rosyjskiego, niemieckiego, angielskiego i francuskiego. Przepelniona ideałami pozytywizmu uczestniczyła w wykładach Uniwersytetu Latającego. Od 1890 r. prowadziła w warszawskim Muzeum Przemysłu i Rolnictwa laboratorium fizyczne. W 1891 r. wyjechała na studia do Paryża. W tym samym roku zdała egzaminy wstępne na wydział fizyki i matematyki paryskiej Sorbony (jako pierwsza kobieta w historii). Po ukończeniu studiów podjęła badania laboratoryjne związane z magnetycznymi właściwościami stali.

Maria Skłodowska z mężem Pierre'em Curie w laboratorium (1904)

W 1895 r. poślubiła francuskiego fizyka i wykładowcę akademickiego **Pierre'a Curie**, z którym prowadziła badania, uwieńczone w 1898 r. odkryciem dwóch pierwiastków promieniotwórczych – **polonu** (jego nazwa pochodziła od łacińskiej nazwy Polski) i **radu**. Efektem tego było przyznanie w 1903 r. małżeństwu Curie **Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki**. Po tragicznej śmierci męża w 1906 r. przejęła po nim katedrę fizyki, dzięki czemu jako pierwsza kobieta została profesorem na paryskiej Sorbonie. W 1911 r. została uhonorowana **drugą Nagrodą Nobla**, tym razem samodzielnie, w **dziedzinie chemii**. Tuż przed wybuchem I wojny światowej założyła w Paryżu Instytut Radowy, a w trakcie jej trwania organizowała na zapleczu frontu samochody z aparaturą rentgenowską, które przyczyniły się do uratowania życia wielu rannym żołnierzom.

Instytut Radowy w Warszawie (lata 30. XX w.)